
VIII Krajowy Zjazd Zrzeszenia Prawników Polskich

Palestra 16/7-8(175-176), 109-112

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

a przede wszystkim człowieka. Do końca Jego życia, nawet wówczas, gdy siły i wiek nie pozwalały Mu na pracę zawodową, ludzie, którzy się z nim stykali, podziwiali głębokość i oryginalność Jego sądów. Uważał za swój obowiązek obejmować te posterunki, na których, jak sądził, mógł być pożyteczny. Stąd Jego różnorodna działalność, zawsze jednak związana z zawodem prawnika. Od początku swego życia związał się z ruchem socjalistycznym i do końca życia pozostał wierny ideom postępu społecznego.

adv. J. Czerwiakowski

VIII Krajowy Zjazd Zrzeszenia Prawników Polskich

W dniach 3 i 4 czerwca 1972 r. obradował w Warszawie VIII Krajowy Zjazd ZPP.

W Zjeździe uczestniczyło 60 adwokatów jako delegatów wybranych we wszystkich okręgach Zrzeszenia.

Przewodniczącym Zjazdu został wybrany jednomyślnie profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i zarazem dziekan Wydziału Prawa tegoż Uniwersytetu adv. dr habil. Kazimierz Buchała.

W Prezydium Zjazdu zasiedli m.in. adwokaci Antoni Maciejewski i Franciszek Sadurski.

Referat sprawozdawczo-organizacyjny wygłosił prezes ustępującego Zarządu Głównego profesor dr habil. Zbigniew Resich.

W czasie obrad Zjazdu zabrał głos zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Stanisław Kania.

W imieniu adwokatury polskiej przemawiał jako prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adv. dr Stanisław Godlewski, który m.in. powiedział:

„Adwokatura wita VIII Krajowy Zjazd ZPP w przekonaniu, że będzie on dalszym a jednocześnie nowym etapem rozwoju działalności tej organizacji zarówno pod względem formy jak i treści.

(...) Zakres działania ZPP stanowi jeden z wycinków działania również samorządu zawodowego, oczywiście na skalę i możliwości środowiska adwokackiego.

(...) W materiałach sprawozdawczych na obecny Zjazd stwierdza się spadek liczbowy adwokatów w ZPP i stawia się pytanie, w czym tkwią tego przyczyny. Okazuje się jednak, że zjawisko to jest obiektywnie uzasadnione. Tak w roku 1967 jak i w roku 1971 poza ZPP pozostawało w obu wypadkach zaledwie 10% adwokatów-członków zespołów, gdyż w roku 1967 spośród adwokatów członków zespołów, których (tj. adwokatów) było 3 971, należało do ZPP 3 540, a w roku 1971, kiedy adwokatów-członków zespołów było 3 592, należało spośród nich do ZPP 3 216 osób. Procentowy zatem udział adwokatów członków zespołów w ZPP wyraża się wysoką liczbą (90%) i pozostaje od lat nie zmieniony. Jest to chyba jeden z najwyższych wskaźników członkostwa w ZPP ze strony poszczególnych grup zawodowych. Wymienione zmniejszenie liczbowe członków ZPP-adwokatów jest wynikiem zmian w ogólnej liczbie członków zespołów w ciągu ostatnich 4 lat, zmian

związanych z koniecznością dostosowania liczby adwokatów do zapotrzebowania na usługi zespołu.

Obecna liczba adwokatów w zespołach, jeśli nie ulegnie zmianie zakres właściwości sądów, będzie stabilizowała liczbę członków ZPP. Adwokaci-radcowie prawni, stanowiący grupę 1250 osób, jako członkowie ZPP statystycznie ujęci zostali w sprawozdaniu pod pozycją radców prawnych. Jeśliby zatem łącznie ująć liczbę adwokatów w ZPP, to okazałoby się, że stanowią oni największą grupę zawodową w tonie ZPP.

(...) Obecna adwokatura jest zawodowo wysoko kwalifikowana, a społecznie i politycznie — zaangażowana, dlatego też stanowi ona poważną rezerwę sił, które są i mogą być wykorzystane przy realizowaniu odpowiedzialnych zadań ZPP.

(...) Samorząd adwokacki i adwokaci-członkowie ZPP są żywo zainteresowani w kształtowaniu przez ZPP rangi i roli prawa oraz prawników w praktyce. Stąd też w ostatnich latach podnoszono wielokrotnie w naszym środowisku wątpliwości co do zasadności społecznej niewysokiego stopnia wykorzystania prawników w organach przedstawicielskich, tj. w radach narodowych wszystkich szczebli, oraz w zespołach i komisjach społecznych. W radach narodowych wykorzystuje się zaledwie około 130 adwokatów, co jest liczbą bardzo małą w stosunku do aktywności społecznej środowiska i potrzeb rad narodowych.

(...) W praktyce okazało się, że wyłączenie właściwości sądów z rozstrzygania pewnej kategorii spraw spotkało się zarówno wśród prawników jak i w społeczeństwie z negatywną oceną. Wprawdzie proces rozwoju społecznego prowadzi do zwiększenia samorządności, ale jest to proces odległy w czasie, gdyż wymagający dojrzałości do samorządności oraz wyrobienia społecznego w stopniu umożliwiającym obiektywizowanie ocen we własnych sprawach. Dojrzwania świadomości nie można przyspieszyć ustawą i dlatego wyłączenie czynnika obiektywnego, jakim jest sąd, z rozpoznawania np. spraw o odszkodowania powypadkowe znacznie wyprzedziło ukształtowanie świadomości prawnej i społecznej i z tego względu jest ono oceniane krytycznie.

(...) Zrzeszenie Prawników Polskich ma w tym zakresie szerokie pole do działania, by kształtować postawę prawników-pracowników administracyjnych i gospodarczych w duchu praworządnego działania w każdej sytuacji, zarówno przy wydawaniu decyzji jak i przy tworzeniu stosunków produkcyjnych i międzyludzkich. ZPP ma szczególne możliwości rozwijania i utrwalania prawniczych kategorii myślenia u swych członków, działających często w rozproszeniu zawodowym.

Realizowanie tego zadania ma zasadnicze znaczenie nie tylko dla podnoszenia kwalifikacji zawodowych tych jednostek, ale również dla budzenia w nich świadomości działania przy moralnym poparciu środowiska zorganizowanego w ZPP, co jest bardzo ważne w sytuacjach konfliktowych.

(...) ZPP spełnia bardzo istotne zadania w kształtowaniu postaw swoich członków przy realizowaniu przez nich zawodowych funkcji — niezależnie od pionu zawodowego, w którym pracują. Samorząd adwokacki docenia tę rolę ZPP w kształtowaniu postaw również adwokatów, w szczególności w małych ośrodkach, gdzie życie prawnicze może się kształtować jedynie w kołach ZPP.

(...) Zrzeszenie Prawników Polskich może i powinno być platformą, na której będą się spotykać i ścierać poglądy na tematy zawodowe, gdzie konserwatyzm zawodowy zostanie przezwyciężony nowym spojrzeniem na problem. W wielu ogniwach Zrzeszenia taka działalność była codziennością i umożliwiła rozwiązanie róż-

nych kwestii. Jest jednak zagadnienie, które wymaga powszechnej dyskusji ze względu na powszechne rozbieżności co do sposobu realizowania tego zagadnienia: jest nim mianowicie sprawa kontradiktoryjności w karnym postępowaniu przygotowawczym. Każda ze stron procesowych gotowa jest przytoczyć wiele argumentów na obronę swojej tezy i wobec tego... do dyskusji nie dochodzi. Kodeks postępowania karnego sobie, a praktyka sobie. Sprawa wymaga przezwyciężenia oportunistycznego i konserwatywnego myślenia, obojętnie przy tym, po której stronie procesowej znajdują się zwolennicy tego sposobu „realizowania” k.p.k.

Ustawa procesowa karna wyraża określoną treść polityczną w zakresie praw i obowiązków obywatelskich w procesie karnym i dlatego wymaga takiego potraktowania, żeby ta treść polityczna była realna, żeby była rzeczywistością. ZPP ma tutaj nieograniczone możliwości działania i zdaniem samorządu adwokackiego, który reprezentuje, ZPP może i powinno doprowadzić w tym zakresie do konfrontacji stanowisk i zwycięstwa... k.p.k.

(...) Adwokatura łączy z działalnością ZPP w najbliższym okresie swoje własne problemy zawodowe: problemy organizacji usług prawnych, poradnictwa prawnego, funkcjonowania zespołów i obsługi prawnej jednostek gospodarki społecznej. Mają one charakter wykraczający poza zainteresowania tylko jednego środowiska zawodowego i dlatego projekty rozwiązań nowelizacyjnych celem uwzględnienia wielostronnych spojrzeń na problem będą na pewno przedmiotem dyskusji w całym środowisku prawniczym, a więc i w ZPP.

Zjazd wytyczy nowe formy i kierunki działania dla ogólnopolskiego prawnictwa, a wśród nich i dla adwokatów.

Samorząd adwokacki wyraża przekonanie, że wkład pracy adwokatów w realizację uchwał VIII Zjazdu będzie odpowiadał wielkości środowiska, jego zawodowemu przygotowaniu oraz społecznemu i politycznemu zaangażowaniu.”

Zjazd obradował na zebraniach plenarnych i w dziewięciu sekcjach.

Udział adwokatów w dyskusji był bardzo żywy. W dyskusji plenarnej zabierało głos 9 adwokatów, a mianowicie: adw. Z. Albrecht, adw. Z. Czeszejko, adw. A. Elbanowski, adw. M. Gersdorf, adw. S. Godlewski, adw. P. Kalinowski, adw. J. Kurcysz, adw. M. Staniszkis i adw. K. Urbański. W sekcjach zabrało głos 34 adwokatów, a mianowicie:

w sekcji I — Rola prawa w przebudowie rolnictwa PRL — adw. B. Daniszewski, adw. P. Asłanowicz, adw. R. Oleńczuk i adw. Z. Albrecht;

w sekcji II — Ocena realizacji kodeksu cywilnego w zakresie wybranych instytucji cywilnoprawnych — adw. W. Knapek, adw. J. Bomba, adw. Z. Krzemieński, adw. J. Nahlik, adw. I. Barszczewska-Kosik, adw. S. Dek;

w sekcji III — Kierunkowe założenia nowych kodyfikacji karnych i ich realizacja w praktyce 1970—1971 — adw. H. Nowogródzki, adw. Z. Czeszejko i adw. S. Wąsowicz;

w sekcji IV — Środki doskonalenia prawa administracyjnego — adw. R. Stankiewicz;

w sekcji V — Założenia kodyfikacyjne i główne kierunki zmian w systemie prawa pracy — adw. J. Kurcysz, adw. Z. Młynczyk i adw. S. Jakitowicz;

w sekcji VII — Niektóre zagadnienia kształtowania ustawodawstwa gospodarczego — adw. prof. dr habil. L. Bar, adw. J. Śledziński, adw. C. Przymusiński;

w sekcji VII — System kształcenia kadr prawniczych — adw. prof. dr habil. K. Buchała i adw. doc. dr habil. J. Waszczyński;

w sekcji VIII — Rola obsługi prawnej jednostek uspołecznionych — adw. L. Myczkowski, adw. J. Kruszewska, adw. A. Maciejewski, adw. J. Odrobiński, adw. M. Staniszki, adw. A. Elbanowski, adw. S. Orłowski, adw. J. Świerczyński, adw. S. Janger i adw. E. Kołdecki;

w sekcji IX — Podstawowe problemy socjalno-bytowe środowiska prawniczego — adw. J. Bednarczyk i adw. S. Janikowski.

W drugim dniu obrad Zjazd wybrał nowe władze Zrzeszenia Prawników Polskich, do których weszło 24 adwokatów. I tak:

a) w skład Zarządu Głównego weszło 19 adwokatów: Paweł Aslanowicz (jako członek Prezydium), Edmund Borzyszkowski, Kazimierz Buchała, Zdzisław Czeszejko, Bronisław Daniszewski, Zygmunt Deczyński, Andrzej Elbanowski, Mirosław Gersdorf, Emil Górnicki, Jerzy Kurcusz, Zdzisław Krzemiński, Antoni Maciejewski (jako sekretarz ZG), Zenon Młyńczyk, Henryk Paluszyński (jako skarbnik ZG), Antoni Pierzak, Piotr Pytka, Franciszek Sadurski (jako wiceprezes ZG), Maria Staniszki i Jerzy Sznuk,

b) w skład Głównej Komisji Rewizyjnej weszli adwokaci: Andrzej Bąkowski, Janina Kruszewska i Władysław Pociąg (jako prezes),

c) w skład Głównego Sądu Koleżeńskiego weszli adwokaci: Irena Barszczewska-Kosik (jako sekretarz) i Jan Waszczyński.

Za zasługi i długoletnią działalność w Zrzeszeniu Prawników Polskich Rada Państwa odznaczyła wielu działaczy ZPP. Spośród adwokatów otrzymali:

Oficerski Krzyż Orderu Odrodzenia Polski — **Paweł Aslanowicz**;

Kawalerski Krzyż Orderu Odrodzenia Polski — **Zenon Młyńczyk i Władysław Pociąg**;

Złoty Krzyż Zasługi — **Kajetan Drozd, Janina Kruszewska, Jerzy Markowski i Wiktor Henryk Tarasiuk**;

Srebrny Krzyż Zasługi — **Piotr Kalinowski**.

Z okazji VIII Krajowego Zjazdu ZPP nadano również Złote Odznaki ZPP. Otrzymało je 21 adwokatów.